

Erling Christoffersen
Avlschef
Vestdanmark

4

Agro-Alliancen, et nyt spændende samarbejde på Midtfyn

Godserne Ravnholt og Egeskov på Fyn er fra høst 2018 indgået i et nyt driftsfællesskab, og direktør Bo Jensen, der tidligere var driftsleder på Egeskov, står i spidsen for driften. Der indgår 2.110 ha landbrugsjord i samarbejdet. Begge godser er store frøavlere, og i det nye samarbejde dyrkes ialt 530 ha med frø

Den 1. august 2017 lavede Ravnholt Gods, ejet af Christian Sehested Juul, og Egeskov Gods, ejet af Michael Ahlefeldt-Laurvig-Bille, en aftale om, at driften af landbruget skulle ske i et nyt selskab, Agro-Alliancen I/S. Egeskov Gods består af 1.142 ha, hvoraf 840 ha er i omdrift, mens Ravnholt Gods er på 2.600 ha, hvoraf de 1.300 ha er i omdrift. Det resterende areal er skov, vådområder med mere.

Mange afgrøder i sædskiftet

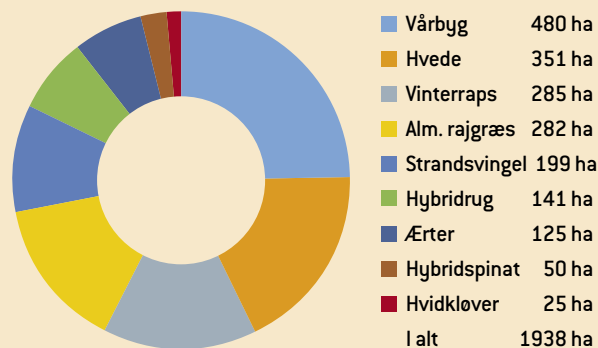
Figur 1 viser afgrødefordelingen for høst 2018. Halvdelen af vårbyggen dyrkes dels til fremavl og maltbyg. 70 pct. af vårbyggen er

udlægsmarker med kløver- og græsfrø. Vinterhvede dyrkes til fremavl og konceptavl. Alm. rajgræs er fordelt på sorterne Esquire, Capri og Greenway, strandsvinglen er Olympic Gold, og hvidkløversorten er Rivendel. Ærtearealet er forpagtet ud til Greenpeas og er plukærter. Agro-Alliancen står for alene for pløjning og fældning af jorden forud ærtesåningen. Hybridspinat dyrkes til Jensen Seeds. En del af rapsen bruges i Egeskovs oliemølle, men den største del leveres til DLF. Til 2019 bliver mindst halvdelen af rapsarealet tilsået med DLF-sorter, heriblandt Hasting og Hitaly.

Kort om Agro-Alliancen I/S

Agro-Alliancen forpagter landbrugsarealet af de to godser, og alt vedrørende landbruget er integreret i interessent-selskabet, der står for alle indkøb og salg af varer. Maskinparken er tilpasset den nye bedrift med diverse nyindkøb. Agro-Alliancen har en bestyrelse med de to ejere, som hver har 50 pct. af stemmerne, samt et uafhængigt bestyrelsesmedlem, Niels Knud Eriksen. Bestyrelsen mødes en gang om måneden sammen med Bo Jensen, hvor beslutninger vedrørende strategi og økonomi bliver taget. Når året er omme, fordeles overskuddet ved driften mellem de to ejere i forholdet 61,5 pct. til Ravnholt og 38,5 pct. til Egeskov.

Figur 1: Afgrødefordeling på Agro-Alliancen I/S 2018. Frøafgrøderne inklusiv hybridspinat udgør 556 ha af høstarealet. Ud over de viste afgrøder er der ca. 200 ha med diverse græsningsarealer mm.

Direkte høst af strandsvingel

Maskinparken

I forbindelse med etableringen af Agro-Alliancen er der skiftet en del ud i maskinparken. Der er generelt skiftet til færre, men større maskiner. Eksempelvis er tre mejetærskere blevet til to, og der er indkøbt en stor selvkørende sprøjte på 36 meter samt en ny såmaskine. Tabel 1 viser en oversigt over de vigtigste maskiner.

Tabel 1 Maskinoversigt

Traktor	Fendt 1050 500 HK, Fendt 939 390 HK, 2 stk. Fendt 936 360 HK, Fendt 724 240 HK
Mejetærskere	2 stk. Lexion 780 40 fod
Såmaskine	Horsch Pronto DC 9 m, Horsch Fokus 6 m
Plov	Kverneland 10 furer
Harve	Horsch Terrano dybdeh. 6 m, Horsch Joker 8 RT 12 m
Tromle	Heva 18 m
Afpudser	Schultze 9 m
Sprøjte	Horsch Leeb 36 m
Gødskning	Amazone ZA-TS ultra 8200 36 m, Amazone ZA-TS ultra 4200 36 m

Høstsamarbejder med Hvidkilde Gods

I de sidste 15 år har Hvidkilde og Egeskov samarbejdet om høstarbejdet, og i særlig grad omkring frøarealet. I forbindelse med skiftet til kun to mejetærskere har dette samarbejde været vigtigt for Bo.

”Det forholdsvis store frøareal giver en spredning af høsten, så vi kommer tidligt i gang. Samarbejdet med Hvidkilde, der har tidlige frøarter og ligger i et geografisk tidligt område betyder yderligere, at vi indleder høsten to uger før,” fortæller han.

I år startede de to Lexion fra Agro-Alliancen og Hvidkildes to 35 fods John Deere mejetærskere i engrapgræs den 26 juni. De fortsatte dernæst i rødsvingel på Hvidkilde, og så fulgte de øvrige arter efterfølgende. Hvidkildes maskiner hjælper til især i rajgræsset. I alt bliver der høstet 1.085 ha frøgræs og 100 ha spinat inden det går løs i raps og korn. Ud over dette samarbejde har Bo en aftale med Halm 80 i baghånden, som kan træde til med 2-4 maskiner om nødvendigt.

Direkte høst kræver god tørringskapacitet

Alle afgrøder høstes normalt direkte, så der skal være en god tørringskapacitet. Både strandsvingel og alm. rajgræs høstes med høje vandprocenter og tørres straks på fire store plantørrerier på Ravnholt og Egeskov. Alt frøet bliver liggende på tørrerierne indtil DLF skal bruge det i løbet af vinteren.

Dyrkning af frø

De to godser har gennem årene haft 2-300 ha frø hver, og efter sammenlægningen er de blevet en af de største frøavlere i Danmark. På begge ejendomme er alm. rajgræs den største art. Plænesorterne modner lidt forskelligt, hvilket gør at de kan høstes i den optimale rækkefølge. Etableringen foregår for det meste i vårbyg, men til 2019 er der også planlagt et efterårsudlæg.

”Jeg har gennem mange år etableret rajgræs og strandsvingel i vårbyg på dobbelt rækkeafstand med 30 cm mellem kornrækkerne. I år blev det ikke såvejr før den 20. april, og jeg valgte at så vårbyggen på 15 cm og bredså rajgræsset. Jeg var bange for at byggen ikke buskede sig nok ved den sene såtid. Jeg er spændt på at se om jeg valgte rigtigt, både i forhold til bygudbyttet og til frøudlæggets kvalitet,” siger Bo.

Vårbyg med udlæg af strandsvingel. På det indsatte billede ses af revnerne, at det er tørt i år

Udfordring af få valgt optimal høstmetode

Plænetyperne af alm. rajgræs etableres på dobbelt rækkeafstand og behandles med 0,1 l DFF pr. ha tre dage efter såning. Der bliver fulgt op med Zypar mod tokimbladet ukrudt, og byggen vækstreguleres med Moddus. Efter høst pudses stubben i bund. Rajgræsset gødes om foråret med 170 kg N pr. ha. Ukrudtet fjernes med Zypar eller Catch. Vækstregulering foregår midt i maj med 0,4-0,6 l Moddus pr. ha, men dosis blev i 2018 reduceret på grund af tørken. Svampe kontrolleres med Orius og Bell sammen med vækstreguleringen, samt med Bell og Comet Pro ved begyndende blomstring.

Tørken i år har ramt rajgræsmarkerne med varierende styrke. ”Det var en udfordring af få høstet korrekt i år. Høsten startede den 6. juli med hvidkløver, derefter strandsvingel, og rajgræsserne Esquire, Capri og til slut Greenway den 15. juli. Alt blev høstet direkte, og udbytterne blev bedre end frygtet,” fortæller Bo. Hvidkløver er leveret og gav 1161 kg råvare pr. ha, strandsvingel 1700 kg som gennemsnit af 1. og 2. års, Esquire 1700 kg, Capri 1600 kg og Greenway 1900 kg tør råvare pr. ha.

Rigelig med kvælstof til strandsvingel

Etableringen af strandsvingel foregår som i alm. rajgræs. Efter høst af dæksæd afpudses udlægsmarken et par gange i efteråret. Udlægget gødes med 30-40 kg N pr. ha lige efter høst, og der følges op med 50-60 kg N sidst i september. Dæksæden høstes så vidt muligt uden spild, så der er normalt ikke behov for at bekæmpe spildkorn. I foråret gødes med 120 kg N pr. ha så der i alt tilføres 210 kg N pr. ha. 1. årsmarkerne behandles med Catch mod ukrudt, mens der normalt ikke er behov for ukrudtsbekæmpelse i 2. års markerne. Vækstreguleringen sker med 0,8 l Moddus pr. ha ved begyndende skridning sammen med Bell og Orius mod svampe.

fortsættes næste side ►

– fortsat fra side 5

Bo Jensen tjekker modenhed i hvidkløver. Den er klar til nedvisning med Reglone

Hvidkløver forkæles med mange bier

I år er tredje gang at der er hvidkløver på Egeskov. Det er etableret i vårbyg og både frø og korn er sået på dobbelt rækkeafstand. Ukrudtet kontrolleres med Fighter 480 og Stomp i vårbyg. Om efteråret pudses bygstubben og ukrudtet behandles med 2,0 l Reglone pr. ha i december. Hvidkløveren blev afpudset den 20. maj.

”Vi var i tvivl om kløveren skulle afpudses. Afgrøden var meget kraftig og der var også et par kamiller, som vi gerne ville have slået af, men vi havde jo ingen anelse om, at vi skulle have rekordtør sommer. Her før høst står der dog en pæn mark i en passende højde og med mange godt bestøvede hoveder,” konstaterer Bo. Der bliver sat 140 bistader ud til de 25 ha, og da arealet ligger tæt op af skov og remiser, har der været en rigtig god og hurtig bestøvning.

”Det er mit indtryk, at min biavler har leveret nogle gode og stærke familier, hvilket er afgørende for succes ”

”Jeg investerer i lidt flere bistader end mange af mine kollegaer. Jeg er sikker på, at den ensartede modning har afsættet, at der har været mange bier om opgaven, og de har arbejdet rigtig godt i det gode vejr først i juni. Desuden er det mit indtryk, at min biavler har leveret nogle gode og stærke familier, hvilket er afgørende for succes,” siger Bo. Hvidkløveren er behandlet to gange med Karate mod snude-

Siloanlægget der bruges til indtagning af raps for DLF, samt naturligvis korn for Agro-Alliancen

biller. Afgrøden blev nedvisnet med Reglone den 1. juli i 2018 og høstet den 6. juli i strålende sol.

Udbytter på den rigtige side af gennemsnittet

Tabel 2 viser gennemsnitsudbytterne på de to godser fra 2013-17, og udbytterne har været bedre end landsgennemsnittet. Hvidkløver har kun været med i 2016-17 og ligger rigtig flot med 856 kg i 2016 og 472 kg i 2017. Rajgræsudbytterne var ramt af haglskader i 2017, hvilket ikke er indregnet i udbyttet i tabellen. I strandsvingel er udbytterne bedst i 2. års markerne, hvilket må tilskrives for dårlig etablering i tidligere år. De sidste tre år har etableringen dog været perfekt med bedre udbytter i 1. års markerne.

Tabel 2. Benchmark af udbytter i Agro-Alliancen 2013-17

	Agro-Alliancen 2013-17 Kg pr. ha	DLF 2013-17 Kg pr. ha
Alm. rajgræs Capri	1750	1613
Alm. rajgræs Esquire	1881	1676
Alm. rajgræs Greenway	1632	1562
Strandsvingel Galatea	1375	1315
Hvidkløver Rivendel*	664	492

* Udbytte kun for to år

2. års strandsvingel Olympic Gold har klaret tørken forbavsende godt

Masser af andre aktiviteter på de to godser

Det er kun landbruget der indgår i Agro-Alliancen. Som de fleste ved, er der flere andre aktiviteter på de to godser. Egeskov har turismen i Park og Slot samt automobilmuseet og den forholdsvis nye festival Heartland. Godsets oliemølle producerer koldpresset rapsolie til Dansk Supermarked og COOP, og Egeskov modtager raps for DLF, der er opkøbt i området. I 2017 modtog og håndterede Egeskov 7000 ton raps for DLF. Denne aftale har fungeret siden 2009 til begge parter tilfredshed.

Ravnholt har, foruden det store skovareal, jagt som en vigtig driftsgren. Det er naturligvis traditionel jagt men som noget nyt tilbydes nu også ”simuleret jagt”. Den jagtform kan foregå hele året, og ideen er, at man simulerer en rigtig jagt, bortset fra at byttet er lerduer, som bliver sendt op, uden at jægeren på forhånd er varslet.

Desuden har Ravnholt en del udlejningshuse, og på Lykkesholm kan man leje slottet til konferencer eller din næste bryllupsfest. 🍷